

(आमाशय und पक्वाशय) hat, ausserdem vorzugsweise in Leber, Milz, Herz, Auge und Haut zur Erscheinung kommt und besonders die Eigenschaft der Wärme hat. Suçr. 1,77,3. fgg. 78,4. fgg. रागपक्वोऽस्ते-
त्रोमेधोष्मकृत्पित्तं पञ्चधा प्रविभक्तमग्निर्कर्मणानुग्रहे करोति 48, 5. 20, 8.
पित्तं शरद्दि निर्द्धरेत् 23,9. °वृद्धि 49,20. °शोफ 131,16. °विषय 2,258,4.
276,5. अभिमन्योस्ततस्तु घोर्णं युद्धमवर्तत । शरीरस्य यथा राजन्वातपित्त-
कफैस्त्रिभिः ॥ MBh. 6, 3736. पितातु दर्शनं पत्तिमौलं त्रयं प्रकाशताम् (आ-
त्मा गृह्णात्यज्ञः) JĀGĀ. 3,77. पञ्च (अञ्जलयः) पित्तम् 106. VARĀH. BRH. S. 19,
9. 104, 11. °प्रकृति von galligem Temperament setend BRH. 2, 8. पित्तोद्रे-
चैर्कुम्भैस्त्रिलपित्तो ऽवकृस्वरम् RĀGĀ-TAR. 4, 526. पित्तं यदि शर्करया शा-
म्यति को ऽर्थः पेटालेन PAÑĀT. 1, 423. Spr. 775. — Vgl. कूर्म°, गो°, र-
क्त°, वैत्तिक.

पित्तगदिन् (von पित्त + गद्) adj. gallenkrank Suçr. 1,162,1.

पित्तघ्न (पित्त + घ्न) 1) adj. f. ई der Galle entgegenwirkend; n. Mittel
gegen gallige Zustände: पित्तघ्नं घृतम् (daher bei WILS. die Bed. Ghee) P.
3,2,58. Sch. Suçr. 1,131,18. 142,9. 153,2. 162,7. 2,366,2. विधि 201,
3. — 2) f. ई Coccus cordifolius DC. (गुडूची) ÇABDĀ. im ÇKDa.

पित्तस्वर (पित्त + स्वर) m. Gallenfieber TRIK. 2,8,40. Verz. d. B. H.
No. 949.

पित्तद्राविन् (पित्त + द्रा° von द्राव) adj. die Galle verscheuchend; m.
die süsse Citrone (मधुरान्म्बीर) RĀGĀN. im ÇKDa.

पित्तधर (पित्त + धर) adj. gallenhaltig: कला Suçr. 2,443,12.

पित्तरक्त s. रक्तपित्त.

पित्तरोगिन् (von पित्त + रोग) adj. gallenkrank Suçr. 1,186,2.

पित्तर्ल (von पित्त) 1) adj. gallig, Galle machend gaṇa सिध्मादि zu P.
5,2,97. TRIK. 3,3,999. H. an. 3,668. MED. I. 114. Suçr. 1,173,12. 182,
20. 189,9. 193,13. 199,6. अत्यर्थं पित्तला योनिर्दीरुपाकस्वरान्विता 2,
397,4. यो मर्त्यः पित्तलानि निषेवते 438,14. — 2) f. स्त्री N. einer Pflanze,
Justiaea repens Lin., H. an. MED. — 3) f. ई N. einer Pflanze, = मूर्वा
RĀTNAM. 32. — 4) n. a) Glockengut TRIK. 3,3,313. H. 1047. H. an. MED.
— b) eine Art Birke (s. भूर्जपत्र) ÇABDĀM. im ÇKDa.

पित्तवत् (wie eben) adj. gallig H. an. 3,668.

पित्तविदग्ध (पित्त + वि°) adj. durch (Uebermaass der) Galle verbrannt
d. i. beschädigt, — zerstört: दृष्टि Suçr. 2,305,9. 338,11. 318,8. पित्तो-
पकृतं dass. 339,9.

पित्तविनाशन (पित्त + वि°) adj. = पित्तघ्न Suçr. 1,143,20.

पित्तशामन (पित्त + श°) adj. dass. Suçr. 1,143,6.

पित्तस्यन्द (पित्त + स्यन्द) m. so v. a. पित्ताभिष्यन्द Suçr. 2,323,14.

पित्तकर (पित्त + कर) adj. (f. ई) = पित्तघ्न Suçr. 2,324,1.

पित्तातीसार (पित्त + अती°) m. eine gallige Form der Dysenterie
Suçr. 2,433,20. Davon पित्तातीसारिन् adj. daran leidend 438,14.

पित्ताभिष्यन्द (पित्त + अभि°) m. eine gallige Form der Ophthalmie
Suçr. 2,323,13.

पित्तारि (पित्त + अरि) m. der Feind der Galle so v. a. was der Galle
entgegenwirkt, N. verschiedener gegen die Galle angewandter Pflanzen
und Pflanzenstoffe: = पर्यट, लाता und वर्वर RĀGĀN. im ÇKDa.

पित्तोपकृत s. u. पित्तविदग्ध.

पित्त्य m. N. pr. eines Mannes RĀGĀ-TAR. 7,1545. °क 8,215.

IV. Theil.

पित्त्य (von पित्त्) 1) adj. f. स्त्री vom Vater kommend, väterlich, dem
Vater oder den Vätern gehörig, beim Vater üblich u. s. w.; den Vätern
(Manen) geweiht, auf die Väter (und ihren Cult) bezüglich u. s. w. n. (sc.
कर्मन्) Cultushandlung für die Manen, P. 4,3,79. 2,31. 7,4,27. Vop. 7,
20. आर्षुधानि RV. 10,8,8. सख्या 1,71,10. 7,72,2. इग्धानि 86,5. पृथः 8,
30,3. रायः 48,7. उक्थानि 7,56,23. धी 3,39,2. बन्धु AIT. BR. 7,23. धन,
वसु, रिक्थ u. s. w. M. 9,92. 105. 163. 164. 191. 216. 10,59. R. 2,23,42.
RAGH. 4,4. 7,33. 11,64. 18,49. ÇĀK. 91,2. HALĀJ. 5,58. स्त्र° M. 9,205.
n. पित्त्यमनुवर्तते मातृकं (sc. शीलम्) द्विपदाः R. 3,22,32. लोक AV. 6,
120,2. पित्त्याः (ऋचः) शंसति AIT. BR. 3,37. पित्त्यामनुं प्रदिशम् so v. a.
gegen Süden RV. 2,42,2. ÇĀÑKH. GRHJ. 4,10. 1,7. रात्र्यरुनी M. 1,66.
अक्षरात्र ÇĀÑK. zu BRH. ĀR. UP. S. 21. HALĀJ. 1,113. SÜRJAS. 12,5. 14,
1. 14. सामवेद् M. 4,124. ऋणा MBh. 1,4655. अन्न AK. 2,7,24. तीर्थ der
den Vätern geweihte Theil der Hand zwischen Daumen und Zeigefinger
M. 2,59. 58. H. 840. खड्गपिशित Suçr. 1,203,9 (vgl. M. 3,272). कर्मन्
ÇĀT. BR. 13,8,1. 19. ÇĀÑKH. ÇĀ. 1,1,7. GRHJ. 1,8. KĀTJ. ÇĀ. 1,7,27.
KĀUÇ. 45. M. 2,189. 3,18. 127. 129. 169. 188. 205 (wo wohl पित्त्याग्र्यत्
zu lesen ist). 232. 240. JĀGĀ. 2,235. MBh. 12,18399. fg. 13,5060. 5065.
अग्नि KĀUÇ. 69. राशि (nach den Erklärern पित्त्य, राशि) ŚĀND. UP. 7,1,
2. 4. — ĀÇV. ÇĀ. 2,15. 13. NIB. 11,33. f. (sc. इष्टि) ÇĀÑKH. ÇĀ. 4,6,2. 14,
10,13. 20. — 2) m. a) der älteste Bruder (die Stelle des Vaters vertre-
tend) H. 531. — b) der Monat Māgha RĀGĀN. im ÇKDa. — 3) f. a) pl.
das unter den Manen stehende Nakshatra Maghā H. 111; vgl. 4, b.
— b) Vollmondstag ÇABDĀM. im ÇKDa. die an diesem Tage stattfindende
Cultushandlung für die Manen WILS. nach ders. Aut.; vgl. u. 1. am
Ende. — 4) n. a) Cultushandlung für die Manen; s. u. 1. — b) das
Nakshatra Maghā VARĀH. BRH. S. 4,6. 10,7. 11,57. 15,8. 31,11. 46,
18. 90,15. 98,5. SÜRJAS. 8,18; vgl. 3, a.

पित्त्यावत् (von पित्त्य) adj. nach SĀJ. so v. a. पित्त्यमत्तः; viell. väter-
liches Gut besitzend: परिष्कृतासु इन्द्रो योषेव पित्त्यावतो । वायुं सोमो
असृजत RV. 9,46,2.

पित्त्यसत् (partic. praes. vom desid. von 1. पत् 1) adj. a) zu fliegen —,
zu fallen im Begriff stehend TRIK. 3,3,166. H. an. 2,177. fg. MED. I.
133. VIÇVA im ÇKDa. — b) = प्रतिपन्न (!) VIÇVA: erlangt, gewonnen
WILS. — 2) m. Vogel AK. 2,5,84. TRIK. H. 1317. H. an. MED. VIÇVA.
— Vgl. पिपतिषत्, पिपतिषु.

पित्त्यरू s. सोम°.

पित्त्यसल n. Weg, Pfad UNĀDIK. im ÇKDa.

पित्त्यु (vom desid. von 1. पत्) adj. zu fliegen —, zu fallen im Begriff
stehend MED. I. 232. — Vgl. पिपतिषु.

पिहं m. ein best. Thier VS. 24,82.

पिधातव्य (von 1. धा mit पि = अपि) adj. zuzudecken, zu verstopfen,
zu schliessen: कर्षो M. 2,200; vgl. MALLIN. zu KUMĀRAS. 5,83.

पिधान (wie eben) = अपिधान Vop. 3,171. m. n. (nur in der zweiten
Bed. könnte das Wort als m. gebraucht werden) gaṇa अर्धचादि zu P. 2,
4,31. TRIK. 3,5,12. 1) n. das Zudecken, Verstopfen, Verschiessen AK.
1,1,9,14. H. 1477. मत्कुम्भवाल्कारन्धिपिधानरचनार्थिन् ŚĀH. D. 64,11.
द्वारपिधानमिव धृतेर्मन्ये तस्यास्तिरस्करिणीम् MĀLAV. 32. — 2) concr.